

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	33610
Nom	Organització de l'espai escolar, materials i habilitats docents
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	9.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1304 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil	Facultat de Magisteri	2	Anual
1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-	Facultat de Magisteri	2	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1304 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil	7 - Organización del espacio escolar, materiales y habilidades docentes	Formació Bàsica
1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-	7 - ORGANIZACIÓN DEL ESPACIO ESCOLAR, MATERIALES Y HABILIDADES DOCENTES	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
TIJERAS IBORRA, AMPARO	100 - Didàctica i Organització Escolar

RESUM

Amb el títol d'*Organització de l'espai escolar, materials i habilitats docents* es proposa una matèria pròpia del títol de Mestre/a d'Educació Infantil que té un caràcter anual (9 crèdits) i que s'imparteix al llarg del segon curs. Es tracta d'una de les matèries inclosa en el mòdul de formació bàsica del títol. L'objectiu bàsic de la matèria és el d'introduir a les i els estudiants del títol de Grau de Mestre/a en Educació Infantil en un procés de pensament sistemàtic, fonamentat i crític sobre l'Escola Infantil i el que significa el període d'escolarització de zero a sis anys. Així mateix, es pretén que eixa introducció en el pensament ordenat sobre l'ensenyança i l'aprenentatge tinga lloc tant des del treball i reflexió individual de l'estudiant com des del treball i debat col·lectiu, ja siga en l'aula, en hora de classe, o fora d'ella.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es parteix de la base que els i les estudiants han cursat primer curs i, per tant, disposen de les competències i coneixements bàsics implícits en la superació d'eixe primer curs, però, en el cas que ens ocupa, molt especialment les assignatures següents:

- A) Infància, salut i alimentació.
- B) Psicologia del desenvolupament.
- C) Didàctica General.
- D) Organització i Direcció de Centres.

COMPETÈNCIES

1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-

- Expressar-se oralment i per escrit correctament i adequadament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergènere; multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.

- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Comprendre que la dinàmica diària en educació infantil és canviant en funció de cada estudiant, grup i situació i tenir capacitat per a ser flexible en l'exercici de la funció docent.
- Valorar la importància de l'estabilitat i la regularitat en l'entorn escolar, els horaris i els estats d'ànim del professorat com a factors que contribueixen al procés harmònic i integral dels estudiants.
- Conèixer els factors que afecten la dimensió pedagògica i organitzativa des de la interacció amb els professionals d'un centre i saber promoure la participació en activitats col·lectives i el treball cooperatiu amb vista a la millora i innovació del centre.
- Reflexionar sobre la necessitat de l'eliminació i el rebuig dels comportaments i continguts sexistes i estereotips que suposen discriminació entre dones i homes, amb una consideració especial a això en els llibres de text i materials educatius.
- Dissenyar i organitzar activitats que fomenten en l'alumnat els valors de no-violència, tolerància, democràcia, solidaritat i justícia i reflexionar sobre la seua presència en els continguts dels llibres de text, materials didàctics i educatius, joguets i els programes audiovisuals en diferents suports tecnològics destinats a l'alumnat.
- Conèixer i valorar experiències innovadores en l'àmbit de l'educació infantil.
- Conèixer i analitzar les polítiques educatives, el seu desenvolupament legislatiu i la seua incidència en les reformes i innovacions educatives.
- Tenir la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants per emetre judicis pedagògics que incloguen una reflexió sobre qüestions d'índole social, científica o tècnica i ètica.
- Diagnosticar necessitats, situacions complexes i possibilitats de les persones per fonamentar les accions educatives.
- Planificar seqüències d'aprenentatge i de treball a l'aula i en l'espai de joc, identificant les peculiaritats del període 0-3 i del període 3-6.
- Dissenyar processos i instruments d'investigació sobre la pràctica docent i organitzativa en educació infantil.
- Adquirir la capacitat de dirigir, coordinar i col·laborar en la resolució de problemes educatius.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Els resultats d'aprenentatge que, s'espera, deriven, en major o menor intensitat, de les situacions i activitats d'ensenyança que a aquest efecte es dissenyaran atenent a les competències, el contingut, les característiques dels i les estudiants i el context són:

- Generar, al llarg del curs de l'assignatura i cada vegada amb un major rigor i fonamentació, un coneixement actualitzat i crític sobre les perspectives didàctiques entorn de l'escola, l'ensenyança i l'aprenentatge i el paper del mestre o mestra en el període de l'Escola Infantil.
- Reflexionar, individualment i en grup sobre el significat i valor social de la professió de mestre, així com valorar, de forma crítica i des d'un raonament explícit, diferents formes i models de pensar i actuar en l'aula d'Educació Infantil. Accés i, si és el cas, coneixement de les lleis i normes que regulen l'etapa d'Educació infantil.
- Capacitat d'analitzar, des de paràmetres coherents amb el discurs teòric, diferents experiències i propostes de treball en Educació infantil.
- Adquisició i ús apropiat del vocabulari i terminologia propis de la disciplina i de les ciències socials en general.
- Capacitat de recerca, selecció i utilització de fonts documentals i material bibliogràfic propi de la disciplina.
- Hàbit de lectura de suplementos, revistes i literatura especialitzada en Educació Infantil.
- Coneixement i utilització d'habilitats pròpies del treball de caràcter col·laboratiu.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. PARTIR DEL XIQUET/A

Caracterització de què és ser xiquet/a en el s. XXI?.

què sabem sobre els xiquets i les xiquetes?.

Com aprenen?.

Com construeixen i transformen el món?.

Principi bàsic de la professió: el problema consistix crear situacions perquè els xiquets i les xiquetes aprenguen. Alguns elements a considerar seriosament: l'activitat, el joc i la globalització.

Planificació d'unitats i projectes de treball.

2. L'EXPLORACIÓ DEL MÓN DES DE L'ACTIVITAT I LA IMAGINACIÓ EN AULES I CENTRES

Construint un entorn per a ensenyar i aprendre amb xiquets i xiquetes de 0-6 anys. La programació en el primer cicle d'educació infantil y en el segon cicle d'educació infantil. La continuïtat entre l'educació infantil i primària.

1.- La vida i el món en una aula.

2.- Organitzant espais i materials: l'exploració del món a l'abast de la mà, en una aula, en un pati, en el menjar....

3.- A la conquesta del temps: ritmes, rituals i rutines en EI.

Organitzant un projecte de treball.

1.- Fins i objectius de l'EI.

2.- Àrees d'experiència.

3.- Projectes de treball, racons d'activitat, centres d'interés...

4.- Jocs, contes, imatges, objectes, quantitats, excursions, protagonismes... com instruments d'ensenyament i aprenentatge.

L'avaluació de i en l'escola infantil.

3. EL TREBALL EN EQUIP PER A UN PROJECTE D'EDUCACIÓ INFANTIL

1.- Ser mestre/a competent en Educació Infantil.

Formació, professionalitat i experiència.

2.-Bases per a una planificació coordinada: el projecte curricular d'E.I.

3.-La direcció en un centre d'EI.

4.-Comunicacions, trobades i desacords amb les famílies

4. EL PROBLEMA MÉS APASSIONANT: PREPARAR A LA INFÀNCIA PER A UN FUTUR QUE DESCONEIXEM

1.- Infància i la seua invisibilitat social... el paper de l'escola infantil.

2.- Infància i tecnologies... el paper de l'escola infantil.

3.- Infància, diversitat i multiculturalitat... el paper de l'escola infantil.

4.- Infància i nous models familiars i de convivència... el paper de l'escola infantil.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	90,00	100
Estudi i treball autònom	135,00	0
TOTAL	225,00	

METODOLOGIA DOCENT

Els principis metodològics comuns a tots els grups i professors i professores de l'assignatura, més enllà del dret de cada un d'eixos professors i professores, com professionals autònoms, a desenvolupar un estil docent determinat són els següents:

- Consideració de l'aprenentatge com un procés de construcció de significats per part dels i les estudiants, tant des d'un context de desenvolupament individual, com des del marc del treball col·lectiu i, en el millor dels casos, cooperatiu.
- El model del docent com a investigador a l'aula centra l'activitat de l'estudiant en formulació de preguntes rellevants, cerca de informació, anàlisi, elaboració i posterior comunicació.
- El model del docent com a investigador a l'aula centra l'activitat de l'estudiant en formulació de preguntes rellevants, cerca de informació, anàlisi, elaboració i posterior comunicació.
- Assumpció de que la docència de l'assignatura consisteix en el disseny i exercici d'activitats i situacions a través de les quals els i les estudiants tinguen les majors possibilitats de construir el seu

propri aprenentatge.

- Les tutories individuals i col·lectives hauran de servir com a mitjà per coordinar els estudiants en les tasques individuals i de grup, així com per avaluar tant els progressos individuals com les activitats i la metodologia docent.
- Respecte als drets dels i les estudiants establerts en els estatuts de la universitat.
- Compliment dels deures establerts en els estatuts de la universitat molt especialment en el que fa relació a la dedicació a la docència i atenció a l'alumnat.
- Respecte i ajust als aspectes relatius a la docència previstos en el document de verificació del títol.

AVALUACIÓ

Des de l'assignatura s'assumeix que l'avaluació és la determinació de la qualitat o mèrit de l'aprenentatge desenvolupat per les i els estudiants. D'aquesta manera, independentment del deure de cada professor o professora de cada un dels grups de l'assignatura d'establir en la seua planificació del grup els criteris, instruments i moments en què s'arreglaran -en eixe grup i amb eixe professor o professora- evidències de l'aprenentatge dels i les estudiants; tal com s'estableix en la memòria de verificació del títol en referència a l'avaluació de l'assignatura, els aspectes comuns a tots i totes els professors de l'assignatura entorn de l'avaluació són els següents:

Seràn objecte d'avaluació les competències comunes a les matèries del títol, com les específiques de l'assignatura.

L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i haurà d'analitzar els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu.

La qualificació, representació última del procés d'avaluació, serà reflex de l'aprenentatge individual, entès no sols com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés que ha de veure fonamentalment amb canvis intel·lectuals i personals dels i les estudiants al trobar-se amb situacions noves que exigeixen desenvolupar capacitats de comprensió i raonament noves.

La informació per a evidenciar l'aprenentatge serà arreglada, principalment, per mitjà de:

- Seguiment periòdic del progrés dels i les estudiants, tant en l'aula com en tutories individuals i en grup.
- Avaluació dels treballs encomanats, inclosos l'anàlisi i la valoració d'observacions sobre treballs elaborats per altres estudiants.
- Valoració de la participació individual i en grup, tant en l'aula com en les tasques que es realitzen fora d'ella.
- Proves orals i escrites.

El procés d'avaluació dels i les estudiants pot incloure l'elaboració d'un informe del grau d'adquisició individual d'aprenentatges.

Contribució de cadascuna de les activitats a la qualificació final:

Activitat: Desenvolupament per escrit o de forma oral, d'un conjunt de preguntes, problemes, comentari de textos o materials (escrits o audiovisuals) o estudi de casos, en relació als continguts propis de la matèria i les competències ressenyades. En formar part d'un marc d'avaluació contínua, el professor o professora haurà de recollir aquests desenvolupaments al llarg del curs, i no necessàriament a través d'un examen final que, en tot cas, es convocarà el dia i l'hora que assenyalé oportunament el calendari d'exàmens de la Facultat. Això suposarà el 80% de la qualificació final, i quedarà reservat el 20% restant a la valoració -degudament justificada- que el professor o professora pugui realitzar sobre l'assistència i participació activa a classe per part de l'estudiant. Tot i això, en cas que el professor o professora sol·licite als/les estudiants un o diversos treballs de caràcter grupal, allà on la qualificació del treball és compartida pels estudiants membres del grup, s'utilitzarà un 10% del 80% de l'activitat avaluativa "desenvolupament per escrit o de forma oral", i un 10% del 20% de l'activitat "assistència i participació a classe", sumant un 20% com a màxim de la qualificació final.

Avaluació en segona convocatòria: amb la finalitat de complir amb els criteris establerts per ANECA i per tal de garantir la possibilitat de superar l'assignatura a l'alumnat suspès/no presentat en primera convocatòria i que no ha pogut realitzar/lliurar activitats d'avaluació contínua considerades no recuperables pel/la docent, se'ls farà una prova final d'un percentatge, d'almenys, del 60% de la nota total de l'assignatura el mateix dia previst per a l'examen oficial.

La concreció dels principis anteriors en forma de criteris, percentatges i pràctiques concretes d'avaluació hauran de ser inclosos en la programació del professor en el seu grup i en tot cas, ser coneguts pels estudiants abans de l'inici de les classes.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- DAHLBERG, G., MOSS, P. y PENCE, A. (2005): Más allá de la calidad en educación infantil. Barcelona. Graó.
- LAGUÍA, M.J. y VIDAL (2008): Rincones de actividad en la Escuela Infantil. Barcelona. Graó.
- DIEZ NAVARRO, M. Carmen (2013): 10 ideas clave. La educación Infantil. Barcelona. Graó.
- ROBINSON, K. (2015): Escuelas creativas. Grijalbo.
- ARMSTRONG, T. (2006): Inteligencias múltiples en el aula. Guía para educadores. Paidós.
- RINALDI, Carla (2021). En diálogo con Reggio Emilia. Escuchar, investigar y aprender. Madrid: Morata.

Complementàries

- DE LA HERRAN, A. y PAREDES (Coord.) (2008): Didáctica general : la práctica de la enseñanza en educación infantil, primaria y secundaria . Madrid : McGraw-Hill.
- DECRETO 100/2022, de 29 de julio, del Consell, por el cual se establece la ordenación y el currículo de Educación Infantil
- ELLIOT, J. (1996) El cambio educativo desde la investigación-acción. Madrid: Morata.
- BASSEDAS, E., HUGUET, T. y SOLÉ, I. (2003): Aprender y enseñar en Educación Infantil. Barcelona: Graó.
- SANCHIDRIAN, BERRIO (coords.) (2010): Historia y perspectiva actual de la educación infantil / Barcelona : Graó,.
- IBAÑEZ Sandín (2010): El proyecto de educación infantil y su práctica en el aula Ibañez Sandín. Madrid : La Muralla.
- PITLUK, L. (2007).: La planificación didáctica en Educación Infantil : las unidades didácticas, los proyectos y las secuencias didácticas. Eduforma ; C Alcalá de Guadaíra (Sevilla).
- QUINTO, Battista (2005): Los talleres en educación infantil : espacios de crecimiento. Barcelona: Graó.
- SÁNCHEZ BLANCO, C. (2009): Peleas y daños físicos en la educación infantil [Recurs electrònic] / Publicació Buenos Aires, Argentina : Miño y Dávila.
- IMBERNON, F. (Coord.) (2002): La investigación educativa como herramienta de formación de profesorado. Barcelona. Graó.
- POSTIC, M. y DE KETELE, J, M.: (1992): Observar las situaciones educativas. Madrid: Narcea.
- STENHOUSE, L. (1987a). La investigación como base de la enseñanza. Madrid: Morata.
- Contemporary perspectives on early childhood education [Recurs electrònic] / edited by Nicola Yelland. Maidenhead ; New York : Open University Press, c2010
- Child perspectives and children's perspectives in theory and practice [Recurs electrònic] / by Dion Sommer, Ingrid Pramling Samuelsson, Karsten Hundeide Dordrecht ; London : Springer, c2010
- VECCHI, Vea (2013): Arte y creatividad en Reggio Emilia. Madrid. Morata.
- MORELL et al (2014): Participación Infantil y construcción de la ciudadanía. Barcelona: Graó.
- ITURBE, X (2015): Coeducar en la Escuela Infantil. Barcelona, Graó.